

กฎหมายธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ สำคัญกับเศรษฐกิจดิจิทัลอย่างไร พร้อมเปิดรับฟังความคิดเห็น

ภาพรวมของกฎหมาย

Update สารสำคัญของร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

เปิดรับความคิดเห็นและข้อมูลในทุกแง่มุม

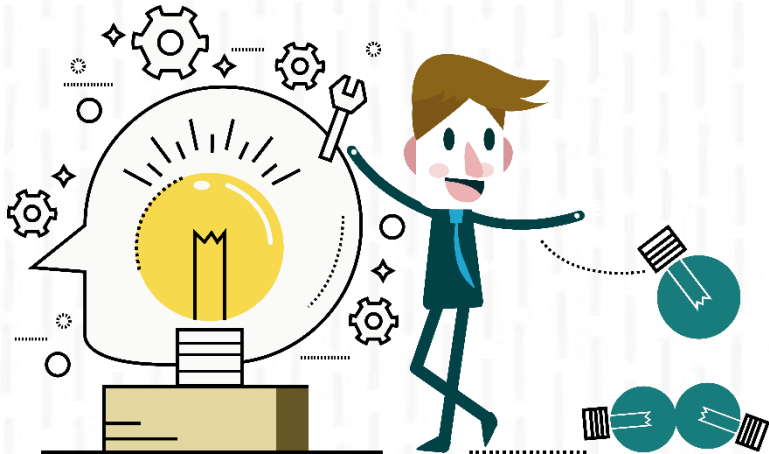

กฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

หลักการสำคัญของกฎหมายธุรกรรมฯ “รองรับสถานะทางกฎหมายของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์” (ม.7)

Non-Discrimination

รองรับให้ธุรกรรมกระดาดตามทีกฎหมายกำหนด ทำในรูปแบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ได้

หลักความเป็นกลาง
ทางเทคโนโลยี
Technology
Neutrality

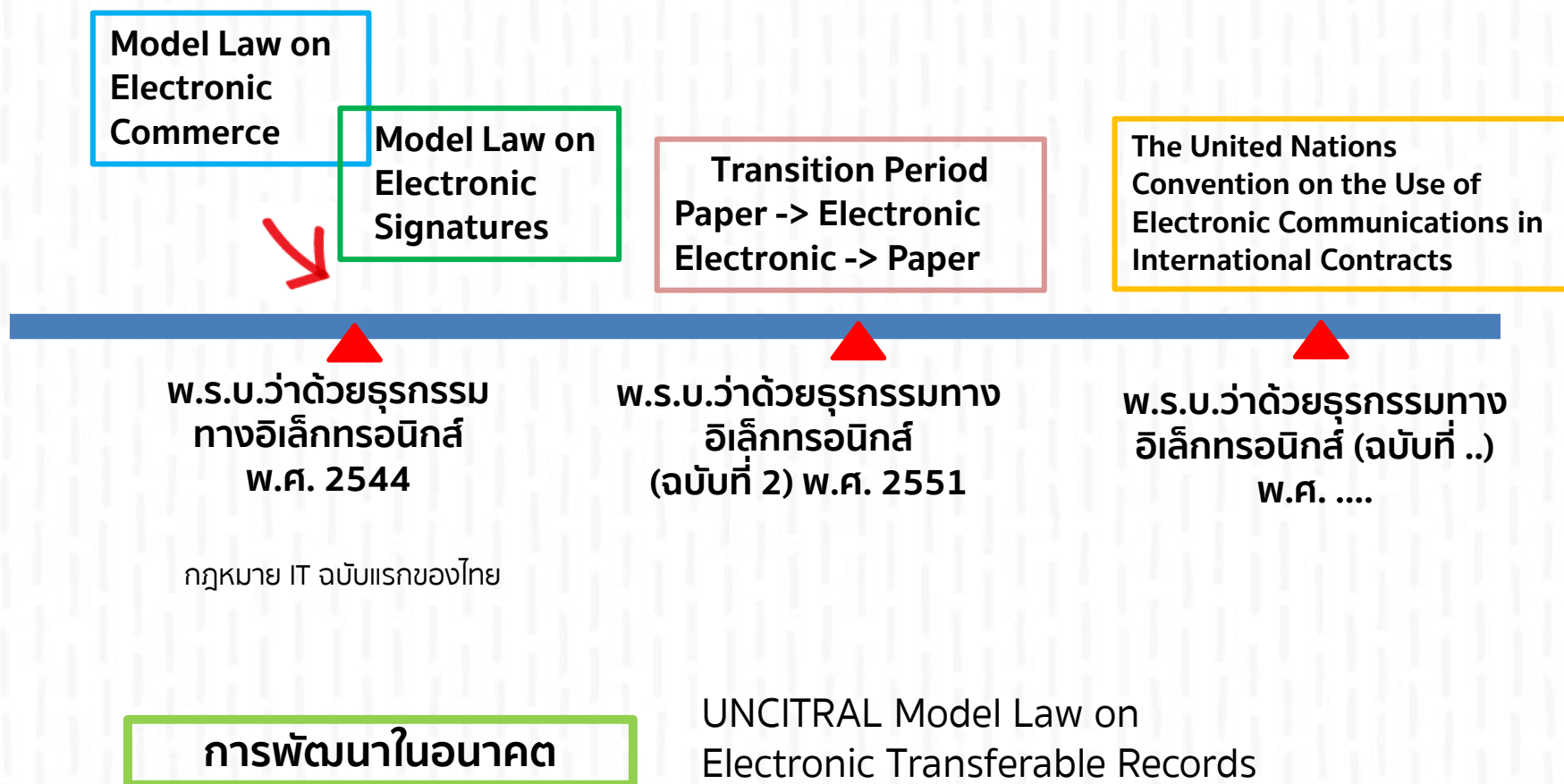
หลักความเท่าเทียมกัน

Functional Equivalent
Approach

หลักเสรีภาพในการ
แสดงเจตนา

Party
Autonomy

พัฒนาการกฎหมายธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ของไทย

พ.ร.บ. ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544

“ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์”

ธุรกรรมทางแฟ้มและพาณิชย์

เช่น

- การทำสัญญากู้ยืมเงินทางอิเล็กทรอนิกส์
- การปลดหนี้เงินกู้ทางอิเล็กทรอนิกส์

ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ

เช่น

- การยื่นภาษีทางออนไลน์
- การยื่นขออนุญาตนำเข้าส่งออก
น้ำตาลทราย

หมายเหตุ ไม่ใช้กับ (1) ธุรกรรมเกี่ยวกับครอบครัว
(2) ธุรกรรมเกี่ยวกับมรดก

โครงการกฎหมาย

- ★ **“ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์”**
รองรับการทำธุรกรรมในรูปแบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ในเรื่องต่างๆ
- ★ **“ลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์”**
รองรับลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เชื่อถือได้
- ★ **“ธุรกิจบริการเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์”**
รองรับการกำกับดูแลธุรกิจบริการที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ที่สำคัญและมีผลกระทบวงกว้าง
- ★ **“ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ”**
รองรับการให้บริการภาครัฐด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์
- ★ **“คณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์”**
รองรับการมีคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมและพัฒนาการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศ

กฎหมายธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ กับ วงจรเอกสาร

e-Document
(ม.8)

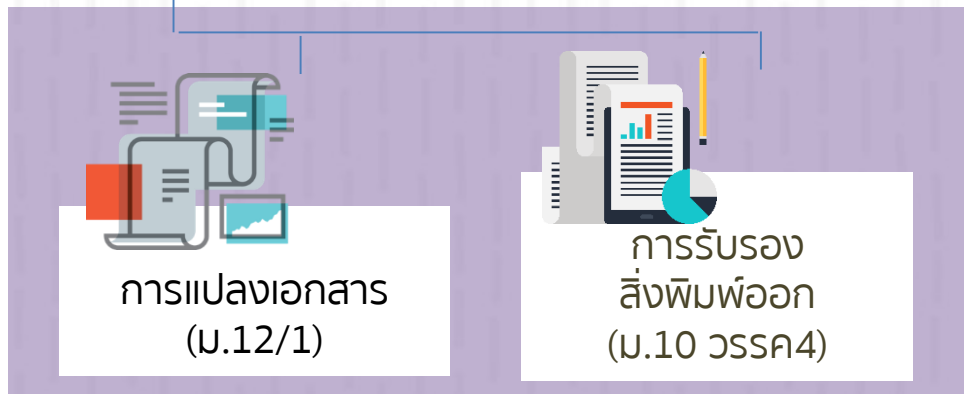
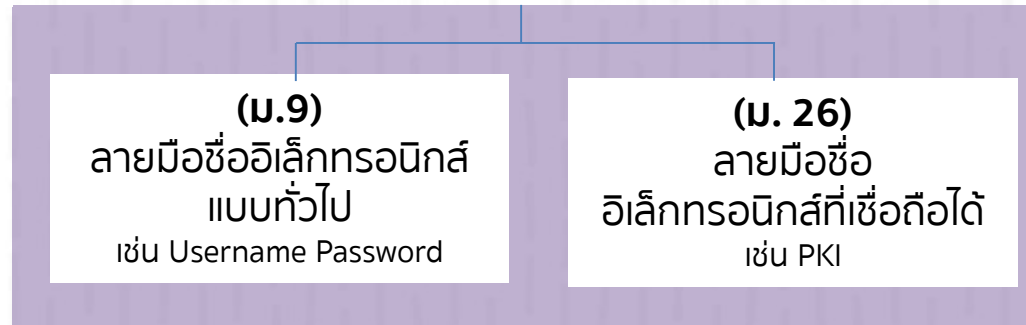
e-Signature

ความเป็นต้นฉบับของ
ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์
(ม.10)

การเก็บรักษาข้อมูล
อิเล็กทรอนิกส์
(ม.12)

Transition Period

กฎหมายที่โยงมายังกฎหมายธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

“ W.S.U. ศุลากร พ.ศ. 2560

มาตรา ๑๑ การดำเนินการทางศุลกากร ถ้าได้กระทำในรูปของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ให้ถือว่ามิใช่โดยชอบด้วยกฎหมายเช่นเดียวกันกับการดำเนินการทางศุลกากรโดยเอกสาร ทั้งนี้ การนำข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการศุลกากรให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

“ ระเบียบกรมสรรพากร ว่าด้วยการจัดทำ ส่งมอบ และเก็บรักษา ใบกำกับภาษีอิเล็กทรอนิกส์ ผ่านระบบ e-Tax Invoice by Email พ.ศ. ๒๕๖๐

“ข้อบังคับสถาบันอนุญาโตตุลาการ ว่าด้วยการระงับข้อพิพาทด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์สำหรับธุรกรรมพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๕๘”

ข้อ ๔ การระงับข้อพิพาทด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์สำหรับธุรกรรมพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้ ในกรณีที่ไม่ใช่ข้อบังคับในข้อบังคับนี้ให้นำกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์มาใช้บังคับโดยอนุโลม

“ระเบียบกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการจัดทำหรือแปลงเอกสารและข้อความให้อยู่ในรูปของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๕๗”

ข้อ ๙ การจัดทำหรือแปลงเอกสารและข้อความให้อยู่ในรูปของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ต้องเป็นไปตามข้อกำหนดแบบท้ายประกาศคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง หลักเกณฑ์ และวิธีการในการจัดทำหรือแปลงเอกสารและข้อความให้อยู่ในรูปของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๕๓ ฉบับที่ ๑ ว่าด้วยข้อกำหนดวิธีปฏิบัติในการจัดทำหรือแปลงเอกสารและข้อความให้อยู่ในรูปของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

“ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการเชื่อมโยงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์สำหรับการนำเข้า การส่งออก การนำผ่าน และโลจิสติกส์ พ.ศ. ๒๕๕๗”

ข้อ ๓ นอกจากที่บัญญัติไว้ในระเบียบนี้ ในการเชื่อมโยงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ให้นั่งหน่วยงานของรัฐดำเนินการและปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ด้วย

“ประกาศสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ที่ ป. ๒/๒๕๕๔ เรื่อง วิธีปฏิบัติในการใช้สิทธิประโยชน์สำหรับเครื่องจักรด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์แบบครบวงจร”

๒. การดำเนินการในทางปฏิบัติอื่นใดเกี่ยวกับการรับคำขอ และการใช้สิทธิประโยชน์ด้านเครื่องจักรผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ที่มีกำหนดไว้ตามประกาศนี้ ให้ถือปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

ETA & ETDA Law

คสม.

อนุวัติหลักการ 16 ม.ค. 58

- ปรับปรุงหลักเกณฑ์บางส่วน e-document , e-signature , e-Government ลดการตีความ
- เพิ่มเติมหลักเกณฑ์ตาม UN e-Communication Convention รองรับการค้าระหว่างประเทศ
- ปรับปรุงหลักเกณฑ์กำกับธุรกิจ สร้างความชัดเจนในกระบวนการ
- ปรับปรุงองค์ประกอบ/อำนาจหน้าที่ คกก. ธุรกิจทางอิเล็กทรอนิกส์ รับนโยบาย Digital Thailand
- จัดตั้งหน่วยงานที่เป็นนิติบุคคล สนับสนุนการทำงาน คกก. และขับเคลื่อนงาน Soft Infrastructure

ร่าง พ.ร.บ. ธุรกิจ
ทางอิเล็กทรอนิกส์
(ฉบับที่ 3) พ.ศ.

ร่าง พ.ร.บ. สพรอ. พ.ศ.

สคก.

เสนอให้จัดทำเป็น 2 ฉบับ โดยตรวจพิจารณาแล้วเสร็จ ก.ค. 58*

1. ร่าง พ.ร.บ. ธุรกิจทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.

2. ร่าง พ.ร.บ. สพรอ. พ.ศ.

* กฎหมายธุรกิจฯ มีลักษณะเป็นกฎหมายกลางที่กำหนดหลักเกณฑ์
เกี่ยวกับการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์เป็นหลัก

จึงเห็นสมควรแยกบทบัญญัติเรื่องการบริหารสำนักงานฯ เป็นกฎหมายอีกฉบับหนึ่ง

การรับฟังความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้องที่ผ่านมา

ได้มีการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นในหลายวิธี

- **การจัดสัมมนารับฟังความคิดเห็นเป็นการทั่วไป** รวมจำนวน ๔ ครั้ง
- **การรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ**
 - เว็บไซต์สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา www.krisdika.go.th
 - เว็บไซต์ สพรอ. www.eta.or.th
 - การรับฟังความคิดเห็นกฎหมายไทย www.lawamendment.go.th
 - ครั้งที่ ๑ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๐ ถึงวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๐
 - ครั้งที่ ๒ ตั้งแต่วันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๑
- **รวบรวมความคิดเห็นที่ได้รับจากหน่วยงานต่าง ๆ**

ทั้งหน่วยงานภาครัฐ องค์กรอิสระ ภาคเอกชนและสมาคมต่าง ๆ กว่า ๒๐ หน่วยงาน

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม จัดรับฟังความคิดเห็นเมื่อ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ประเด็นที่เพิ่มเติม

ภาพรวมหลักการที่ปรับปรุงแก้ไข

ปรับปรุงหลักเกณฑ์บางส่วน e-Document , e-Signature , e-Government

เพิ่มเติมวิธีการในเรื่อง e-signature

ปรับปรุงหลักเกณฑ์พิจารณาว่าข้อมูลเป็นของผู้ส่งหรือไม่

ปรับปรุงถ้อยคำในหลักเกณฑ์การเป็น E-signature ที่เชื่อถือได้

ปรับปรุงนิยามหน่วยงานของรัฐให้ชัดเจน

Harmonize Law with UN E-Communication Convention

เพิ่มเติมหลักเกณฑ์รองรับ

- Invitations to make offers
- Automatic Data System
- Input Error

ภาพรวมหลักการที่ปรับปรุงแก้ไข

ปรับปรุงกลไกการดูแลธุรกิจบริการ

กำหนดหน่วยงานหลักในการกำกับดูแล

ปรับปรุงขั้นตอนการกำกับดูแลให้ชัดเจนและครบขั้นตอน

เพิ่มเติมหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อคุ้มครองผู้ใช้บริการ

ปรับปรุงอัตราโทษให้เหมาะสมกับประเภทการกำกับดูแล

ปรับองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ คณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

เน้นกรรมการผู้เชี่ยวชาญ เพื่อผลักดันธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

กำหนดแผนยุทธศาสตร์ด้าน e-commerce เพื่อมองเป้าหมายร่วมกัน

จัดตั้งหน่วยงานเพื่อส่งเสริมธุรกรรมออนไลน์ ขับเคลื่อนเศรษฐกิจดิจิทัลประเทศ

ร่าง พ.ร.บ. สพรอ. พ.ศ.

ภาพรวมหลักการที่ปรับปรุงแก้ไข (เพิ่มเติม)

Digital ID

กำหนดหลักเกณฑ์รองรับการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล โดยให้เป็นไปตามมาตรฐานและได้รับการรับรองจากหน่วยงานที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

การประกอบธุรกิจบริการเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

ผู้ประสงค์จะประกอบธุรกิจบริการฯ ต้องมี

- ได้จัดแจ้งขอใบรับรองการประกอบธุรกิจ เว้นแต่ได้รับยกเว้นจากรัฐมนตรี กับ คณะกรรมการ / หน่วยงานที่ คกก. กำหนด / หน่วยงานกำกับดูแล
 - มีสำนักงานสาขา
 - มีสำนักงานตัวแทน
 - สถานประกอบการ
- ในประเทศ

ประเด็นที่ปรับปรุงเพิ่มเติม โดยกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม 23 ก.ค. 61

ร่างฉบับ ครม. ปี 58 กฤษฎีกาปี 59 และปรับปรุงเพิ่มเติมภายหลังรับฟัง
ความเห็น

มาตรา 32 บุคคลย่อมมีสิทธิประกอบธุรกิจบริการเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือประกอบธุรกิจโดยใช้ประโยชน์จากอิเล็กทรอนิกส์ อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ เพื่อให้เป็นช่องทางในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ แต่ในกรณีจำเป็นเพื่อรักษาความมั่นคงหรือเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ การเงินและการพาณิชย์ หรือเพื่อประโยชน์ในการเสริมสร้างความน่าเชื่อถือและยอมรับในระบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ หรือเพื่อป้องกันความเสียหายต่อสาธารณชน หรือเพื่อคุ้มครองผู้บริโภค ให้มีการตราพระราชกฤษฎีกากำหนดให้การประกอบธุรกิจบริการเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ใดเป็นกิจการที่ต้องแจ้งให้ทราบ ต้องขึ้นทะเบียน หรือต้องได้รับใบอนุญาตก่อนแล้วแต่กรณี

ในการกำหนดให้กรณีใดต้องแจ้งให้ทราบ ต้องขึ้นทะเบียน หรือต้องได้รับใบอนุญาต ตามวรรคหนึ่ง ให้กำหนดโดยพิจารณาจากผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการประกอบธุรกิจนั้นประกอบกับความเหมาะสมในการควบคุมดูแลและการป้องกันความเสียหายตามระดับความรุนแรงของผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการประกอบธุรกิจดังกล่าวในการนี้ จะกำหนดให้หน่วยงานของรัฐแห่งหนึ่งแห่งใดเป็นผู้รับผิดชอบ

ในการควบคุมดูแลในพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามวรรคหนึ่งก็ได้ หากไม่มีการกำหนดให้หน่วยงานของรัฐ แห่งใดเป็นผู้รับผิดชอบในการควบคุมดูแล ให้สำนักงานเป็นผู้รับผิดชอบในการควบคุมดูแล การประกอบธุรกิจบริการเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ตามพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว

ทั้งนี้ ให้หน่วยงานของรัฐซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบในการควบคุมดูแลตามพระราชกฤษฎีกาหรือสำนักงาน แล้วแต่กรณี แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว

ก่อนเสนอให้ตราพระราชกฤษฎีกาตามวรรคหนึ่ง ต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็น ของประชาชนตามความเหมาะสม และนำข้อมูลที่ได้รับมาประกอบการพิจารณา

เสนอแก้ไข เพิ่มเติมล่าสุด ณ กรกฎาคม ปี 61

มาตรา 11/2 ให้เพิ่มข้อความต่อไปนี้เป็นมาตรา 32/1 แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544

"มาตรา 32/1 บุคคลที่ประสงค์จะประกอบธุรกิจบริการเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือประกอบธุรกิจโดยใช้ประโยชน์จากอิเล็กทรอนิกส์ อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ เพื่อให้เป็นช่องทางในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ต้องจัดแจ้งขอใบรับรองการประกอบธุรกิจต่อคณะกรรมการหรือหน่วยงานที่คณะกรรมการประกาศกำหนด หรือมีสำนักงานสาขา หรือมีสำนักงานตัวแทนในประเทศไทย หรือตั้งสถานประกอบการขึ้นในประเทศไทย หรือได้จัดแจ้งขอใบรับรองการประกอบธุรกิจจากหน่วยงานที่กำกับดูแลตามกฎหมายอื่น เว้นแต่จะได้รับการยกเว้นจากรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ

รายละเอียดในการจัดแจ้งขอใบรับรองการประกอบธุรกิจตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ทั้งนี้ ให้ผู้แจ้งหรือผู้ได้รับการยกเว้นตามวรรคหนึ่งประกอบธุรกิจได้ตั้งแต่วันที่ได้รับแจ้งหรือวันที่ได้รับการยกเว้น

ในกรณีที่คณะกรรมการหรือผู้ที่คณะกรรมการมอบหมายตรวจพบในภายหลังว่าการแจ้งไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วน ให้คณะกรรมการหรือผู้ที่คณะกรรมการมอบหมายมีอำนาจสั่งผู้แจ้งแก้ไขให้ถูกต้องหรือครบถ้วนและนำผลการแก้ไขมาแสดงต่อคณะกรรมการหรือผู้ที่คณะกรรมการมอบหมายภายในระยะเวลาที่กำหนด

ในกรณีที่ผู้ประกอบธุรกิจไม่แก้ไขหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการหรือผู้ที่คณะกรรมการมอบหมายภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้คณะกรรมการหรือผู้ที่คณะกรรมการมอบหมายสั่งให้ผู้นั้นหยุดการให้บริการในส่วนที่เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจบริการเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือประกอบธุรกิจโดยใช้ประโยชน์จากอิเล็กทรอนิกส์ อุปกรณ์คอมพิวเตอร์นั้น นับแต่วันที่ครบกำหนดระยะเวลาตามวรรคสาม จนกว่าจะแก้ไขให้ถูกต้องและครบถ้วนตามคำสั่งของคณะกรรมการหรือผู้ที่คณะกรรมการมอบหมายและตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในวรรคสอง

ในกรณีที่ผู้แจ้งไม่แก้ไขตามวรรคสามภายในระยะเวลาเก้าสิบวันนับแต่วันที่หยุดหรือถูกห้ามการประกอบธุรกิจ ให้คณะกรรมการถอนการรับแจ้งของผู้นั้นออกจากสารบบการรับแจ้งและแจ้งให้ผู้นั้นทราบโดยเร็ว และให้สันนิษฐาน(ถือ)ว่าการประกอบธุรกิจดังกล่าวขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน"

ประเด็นที่ปรับปรุงเพิ่มเติม โดยกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ก.ค. 61

เพิ่มเติม นิยาม Digital ID

“การพิสูจน์และยืนยันตัวตน” หมายความว่า การระบุตัวตน การแสดงตน การพิสูจน์ตัวตน การแสดงหลักฐานใดๆ และการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับตัวบุคคล และการยืนยันตัวตนของบุคคล”

“ระบบพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล” หมายความว่า ระบบที่ใช้ในการนำเข้าสู่ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นการลงลายมือชื่อ
พิสูจน์และยืนยันตัวตนของบุคคลทางดิจิทัล

เพิ่มเติม หลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับ Digital ID

มาตรา 11/1 ให้เพิ่มข้อความต่อไปนี้เป็นมาตรา 31/1 แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544

“มาตรา 31/1 ในกรณีที่มีการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลกับบุคคลอื่น ถ้าได้แสดงตัวตนตามหลักเกณฑ์การและมาตรฐานที่คณะกรรมการประกาศกำหนด และได้มีการรับรองการพิสูจน์และยืนยันตัวตนโดยหน่วยงานที่มีอำนาจตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนดแล้ว ให้ถือว่าเป็นการพิสูจน์และยืนยันตัวตนที่มีผลตามกฎหมาย และสามารถใช้อยืนยันตัวตนกับบุคคลที่สามได้

คณะกรรมการอาจประกาศยอมรับระบบพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลที่เป็นไปตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

การกำหนดให้หน่วยงานใดเป็นผู้รับผิดชอบหรือทำหน้าที่เกี่ยวกับระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลตามกฎหมายนี้ ให้มีการตราพระราชกฤษฎีกาจัดตั้ง และให้นำบทลงโทษที่เกี่ยวข้องมาใช้บังคับโดยอนุโลม”